

Motion till riksdagen 2012/13:A387

av **Mehmet Kaplan m.fl. (MP)**

Utgiftsområde 13 Integration och jämställdhet, 14 Arbetsmarknad och arbetsliv

1 Sammanfattning

Miljöpartiet de gröna vill göra satsningar för att få fler i jobb och för att åstadkomma ett inkluderande och hållbart arbetsliv för alla. Vi har flera satsningar för att få in unga på arbetsmarknaden och minska avståndet mellan utbildning och arbetsliv. Jämställdhet är grunden för ett hållbart samhälle, men den strukturella diskrimineringen mot kvinnor finns på alla områden i arbetslivet, när det gäller såväl lön och anställningsform som arbetstid. Miljöpartiet vill ha ett aktivt arbete mot den diskriminering och rasism som finns på arbetsmarknaden och i samhället. Vi föreslår därför ökade anslag till åtgärder för att minska diskriminering på arbetsmarknaden. Miljöpartiet vill även se en harmonisering av sjuk- och arbetslöshetsförsäkringen för att på sikt få en gemensam försäkring för arbetslösa och sjuka. Vi föreslår därför höjt tak i a-kassan och införande av ett golv i sjukförsäkringen. Samtidigt föreslår vi en tydligare omställningsförsäkring genom att införa ytterligare ett steg i ersättningstrappan, med fyra steg i stället för tre som i dag.

2 Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen anvisar med följande ändringar i förhållande till regeringens förslag anslagen för 2013 inom utgiftsområde 13 Integration och jämställdhet enligt denna motion.
2. Riksdagen anvisar med följande ändringar i förhållande till regeringens förslag anslagen för 2013 inom utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv enligt denna motion.

Fel! Okänt namn på

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anføres i motionen om att ”stimulansmedel för att stärka utanförskapsområden” i stället bör användas för andra ändamål.

3 Anslag

Utgiftsområde 13 Integration och jämställdhet

	2013	2014	2015	2016
1:1 Integrationsåtgärder	-100	-100		
2:1 Diskrimineringsombudsmannen	+5	+5	+5	+5
2:2 Åtgärder mot diskriminering och rasism m.m.	+55	+55	+55	+55
Summa	-40	-40	+60	+60
<i>Specificering av anslagsförändringar</i>				
2:2 Antidiskrimineringsbyråer	+5	+5	+5	+5
2:2 Skolsatsning mot rasism hos Forum för levande historia	+50	+50	+50	+50
1:1 Nej till satsning utanförskapsområden, flyttas till UO 16	-100	-100		

Utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv

	2013	2014	2015	2016
1:2 Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd	+3 400	+4 600	+4 600	+4 600
1:3 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	+1 690	+1 690	+1 690	+1 690
2:1 Arbetsmiljöverket	+40	+40	+40	+40
Summa	+5 130	+6 330	+6 330	+6 330
<i>Specificering av anslagsförändringar</i>				
1:3 Traineeplatser i näringsliv och välfärd	+1 100	+1 100	+1 100	+1 100
1:3 Stimulans sommarjobb 16-17 åringar	+480	+480	+480	+480
1:3 Navigatorcentrum, samverkan AF och kommunerna	+100	+100	+100	+100
1:3 Handledarutb./kompetensutv. företag med praktikanter	+10	+10	+10	+10

4 Utgiftsområde 13 Integration och jämställdhet

Miljöpartiet vill skapa ett öppet, jämlikt och jämställt samhälle med lika rättigheter för alla. Vår gröna vision är ett demokratiskt hållbart samhälle där alla får och kan vara olika. Vår övertygelse är att det sker med hjälp av öppenhet mot omvärlden och ett öppet, inkluderande samhälle där alla har samma möjligheter till självförverkligande.

Det krävs aktiva politiska åtgärder för att åstadkomma ett jämställt och jämlikt samhälle. Miljöpartiet har i partimotionen Drömmen om Sverige (2012/13:A393) utvecklat en mängd politiska förslag på migrations- och lika rätt-området. Inom ramen för utgiftsområde 13 gör vi en stor satsning på

Fel! Okänt namn på

lärares kompetens inom mänskliga rättigheter. Vi ökar också resurserna till antidiskrimineringsbyråerna, utöver det som regeringen tillfört, som ett led i att stärka arbetet mot diskriminering och rasism. Vidare använder vi de 200 miljoner kronor på två år som regeringen låter utsatta områden tävla om (stimulansmedel för att stärka utanförskapsområden) på förbättrad sfi-undervisning i de aktuella bostadsområdena. Dessa resurser återfinns istället under utgiftsområde 16.

Inom jämställdhetsområdet föreslår vi ett förstärkt uppdrag till Diskrimineringsombudsmannen (DO) och vi avsätter 450 miljoner kronor under tre år till en statlig stimulanspott för jämställda löner genom utgiftsområde 2 Samhälls-ekonomi och finansförvaltning. Vi vill också att Medlingsinstitutet får ett tydligt uppdrag att i samarbete med arbetsmarknadens parter föreslå aktiva åtgärder mot de strukturella löneskillnaderna.

4.1 Förtydligt tillsynsansvar och återinrättad främjandefunktion för Diskrimineringsombudsmannen

I samband med hopslagningen av de tidigare ombudsmyndigheterna genom diskrimineringslagen blev främjandefunktionen hos Diskrimineringsombudsmannen i princip obefintlig. Eftersom främjande av jämställdhets- och mångfaldsarbete är av stor vikt för att förändra attityder och strukturer samt förebygga diskriminering, vill vi återigen stärka den funktionen.

Miljöpartiet vill ge DO ett förstärkt och förtydligt tillsynsansvar och återinrätta främjandefunktionen. Vi vill återgå till den tidigare jämställdhetslagens krav om att arbetsplatser måste upprätta lönekartläggningar varje år. Vi vill också att planer för jämställda löner och jämställdhetsarbete ska upprättas varje år på arbetsplatser med fler än tio arbetstagare. DO:s ansvar för att granska arbetsgivarnas lönekartläggningar måste stärkas. Mot denna bakgrund menar vi att anslaget till Diskrimineringsombudsmannen bör höjas med 5 miljoner kronor per år.

Miljöpartiet vill särskilt satsa på att motverka diskriminering och stärka ställningen i samhället för nationella minoriteter, afrosvenskar och muslimer. Dessa grupper är särskilt utsatta för rasism och diskriminering. Vi vill att DO ska genomföra en särskild satsning på att stärka dessa utsatta gruppers ställning.

4.2 Åtgärder mot diskriminering och rasism med mera

Antidiskrimineringsbyråerna bedriver ett lokalt arbete mot diskriminering gentemot alla diskrimineringsgrunder. Med förbättrade villkor skulle antidiskrimineringsbyråerna kunna vara den resurs för enskilda individers upprättelse som saknas i dag. Byråerna har en stark lokal förankring och skulle kunna besitta ytterligare kvalificerad juridisk kompetens. Jämte DO kan byråerna också jobba med främjandeinsatser på strukturell nivå. Det kräver dock

ökade resurser och bättre möjligheter att planera sin verksamhet än i dag, då beslut om resurser fattas årsvis och utbetalningar sker halvårsvis. Miljöpartiet tillför 5 miljoner kronor till antidiskrimineringsbyråerna utöver de resurser som regeringen tillfört. Dessa resurser ska i huvudsak användas till att organisera en processfond, ur vilken enskilda och föreningar kan söka medel för att driva diskrimineringsmål i domstol. Syftet med fonden skulle vara både att påskynda utvecklingen inom rättspraxis inom diskrimineringsområdet och att ge talerätten för enskilda och ideella organisationer en reell innebörd.

Skolan är en nyckelarena för att motverka rasism i samhället. Det finns tydliga samband mellan utbildning i mänskliga rättigheter och attityder gentemot minoriteter. Lärares kunskap i mänskliga rättigheter, mångfald och konflikthantering behöver prioriteras. Miljöpartiet satsar därför 50 miljoner kronor per år för kompetensutveckling för lärare inom ramen för Forum för levande historias verksamhet.

5 Utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv

Miljöpartiet anser att arbetslöshetsförsäkringen ska vara en omställningsförsäkring som omfattar alla och som hjälper människor tillbaka in i arbete. Som ett led i arbetet att slå ihop sjukförsäkringen och arbetslöshetsförsäkringen vill Miljöpartiet modernisera arbetslöshetsförsäkringen så att den bättre svarar mot dagens arbetsmarknad; en arbetslöshetsförsäkring som både ger inkomstrygghet och underlättar omställning mellan olika arbeten. Under de senaste tio åren har arbetslöshetsersättningen legat på samma nivå, medan lönerna höjts med 30 procent, enligt uppgifter från Medlingsinstitutet. Dagens tak i arbetslöshetsförsäkringen på 680 kronor/dag har aldrig legat så lågt som nu i förhållande till genomsnittslönen och kan knappast anses inkomstrelaterat. Miljöpartiet föreslår därför förändringar i budgeten som innebär både höjda tak och en tydligare omställningsförsäkring genom att införa ytterligare ett steg i ersättningstrappan, så att den får fyra steg i stället för tre som i dag. Vi har också flera förslag för att underlätta ungas vägar in på arbetsmarknaden liksom ökade anslag till Arbetsmiljöverket för förbättrat tillsynsarbete och förebyggande insatser.

5.1 Arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd

För att på sikt kunna förverkliga vårt förslag om arbetslivstrygghet präglad av helhetssyn, effektivitet och individfokus föreslår Miljöpartiet förändringar som innebär höjda tak och införande av ytterligare steg i ersättningstrappan. Varje försäkring måste innebära en avvägning mellan inkomstrygghet och drivkrafter för arbete. Samtidigt fortsätter vi att driva att fler ska omfattas av

Fel! Okänt namn på

försäkringen, dels genom införandet av en allmän försäkring vid sjukdom och arbetslöshet, dels genom införandet av en lägsta nivå, ett så kallat ”golv”.

Till detta anslås 3,4 miljarder kronor under år 2013 och 4,6 miljarder kronor under de påföljande tre åren, vilket innebär att den högsta ersättningen i arbetslöshetsförsäkringen hamnar på 830 kronor/dag år 2013 och 880 kronor/dag år 2014. Ambitionen är att beloppet på sikt ska motsvara ersättningen i sjukpenningen och därmed indexeras så som görs i dag i sjukförsäkringen, i enlighet med förslaget om arbetslivstrygghet. På grund av det ekonomiska läget låser vi inte dessa nivåer för åren 2015 och 2016.

Miljöpartiet föreslår samtidigt ytterligare ett steg, 75 procent efter dag 100 av arbetslöshet, i den trappa som innebär större ersättning i början och mindre vartefter tiden går. Ersättningsgraden föreslås se ut enligt följande: 80 procent de första 100 dagarna, 75 procent dag 101–200, 70 procent dag 201–300 (450 dagar för personer med försörjningsansvar) och därefter 65 procent.

5.2 Arbetsmarknadspolitiska program och insatser

5.2.1 Traineeplatser i näringsliv och välfärd

Arbetslösheten bland ungdomar är ett stort och växande samhällsproblem. Samtidigt finns stora behov av nyrekryteringar de närmsta åren, inte minst i den offentliga sektorn. För att ungdomar ska få den erfarenhet som krävs på arbetsmarknaden och för att ta till vara de kunskaper och erfarenheter som finns hos dem som nu närmar sig pension, vill Miljöpartiet satsa drygt en miljard per år på ett traineeprogram i näringsliv och välfärd där unga kan komma in och gå parallellt med en äldre.

5.2.2 Stimulans för fler sommarjobb

Det är viktigt för skolungdomar att få en tidig kontakt med arbetslivet. Miljöpartiet föreslår en stimulanspott på 480 miljoner kronor årligen som kommuner, näringsliv och ideella organisationer ska kunna söka för att erbjuda sommarjobb till alla unga mellan 16 och 17 år. Stimulanspotten är beräknad efter 25 procents subventionsgrad av lönekostnaden och stödet inkluderar även möjlighet för unga att starta sommarföretag.

5.2.3 Navigatorcentrum

Ungdomar är ingen homogen grupp, och därför behövs olika insatser för att ge bättre förutsättningar. Insatserna bör till stor del göras på lokal nivå och individuellt. Ett centrum som samordnar insatser från Arbetsförmedlingen och kommunerna ska kunna erbjuda stöd till deltagande ungdomar dels genom individuell stöttning och coachningsverksamhet, dels genom samordnade insatser. Centrumen ska skapa ett nätverk som stödjer ungdomar på deras väg ut mot arbete och studier. Till detta anslår vi 100 miljoner kronor årligen.

5.2.4 Kunskapsstöd till företag som tar emot praktikanter

Kommunerna, Arbetsförmedlingen och skolan slussar idag en uppsjö av olika praktikanter till företagen. Det har blivit en börda för företagen att hantera och hålla isär de olika programmen. Miljöpartiet vill underlätta för företag som vill ta emot praktikanter och föreslår därför stöd i form av handledarutbildning och kompetensutveckling. Till detta anslår vi 10 miljoner kronor årligen.

5.3 Åtgärder för bättre arbetsmiljö

För år 2010 har Arbetsmiljöverket registrerat 104 000 arbetsskador varav merparten är arbetsolyckor. Jämfört med 2009 har anmälningar gällande arbetsolyckor med frånvaro ökat med 11 procent och arbetssjukdomar med 3 procent. Under 2010 inträffade 54 dödsolyckor bland förvärvsarbetande, vilket kan jämföras med 40 dödsolyckor under 2009. Till skillnad från en majoritet av EU:s medlemsländer lever Sverige inte längre upp till Internationella arbetsorganisationens (ILO) rekommendationer om en arbetsmiljöinspektör per 10 000 anställda. Miljöpartiet vill se ett mer aktivt tillsynsarbete och förebyggande insatser mot ohälsa och arbetsskador. För att detta ska bli möjligt krävs ökade resurser till Arbetsmiljöverket, och vi skjuter i denna budget till 40 miljoner kronor årligen.

Stockholm den 4 oktober 2012

Mehmet Kaplan (MP)

Esabelle Dingizian (MP)

Gunvor G Ericson (MP)

Ulf Holm (MP)